РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ІНОЗЕМНОЇ ФІЛОЛОГІЇ
КАФЕДРА ПРАКТИКИ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОЇ ІНОЗЕМНОЇ ФІЛОЛОГІЇ

PHILOLOGY

СТУДЕНТСЬКИЙ НАУКОВИЙ ВІСНИК

РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ІНОЗЕМНОЇ ФІЛОЛОГІЇ
КАФЕДРА ПРАКТИКИ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОЇ ІНОЗЕМНОЇ ФІЛОЛОГІЇ

Студентський науковий вісник

Рівне – 2019

УДК 81’243
А 43

Актуальні проблеми сучасної іноземної філології: Студентський науковий вісник. – Рівне: РДГУ, 2019. – 202 с.

Редакційна колегія:
Михальчук Н.О., доктор психологічних наук, завідувач кафедри практики англійської мови, РДГУ;
Воробйова І.А., кандидат педагогічних наук, доцент кафедри практики англійської мови, РДГУ.

Рецензент:
Воробйова Л.М., кандидат філологічних наук, професор кафедри теорії та історії світової літератури РДГУ.

Упорядник випуску:
Воробйова І.А., кандидат педагогічних наук, доцент кафедри практики англійської мови, РДГУ.

Розглянуто й затверджено на засіданні кафедри практики англійської мови РДГУ (протокол № 4 від 11.04.2019).

Затверджено та рекомендовано до друку на засіданні Вченої ради РДГУ (протокол № 4 від 25.04.2019 р.)

(с) РДГУ, 2019

співрозмовників, небажання піти на поступки і т.п. Прикладом таких ситуацій є суперечка або сварка, наприклад:

"... Qui est son père? Elle ne connaît de lui que le mauvais caractère, l'obstination, les colères...

- Tu crois que ce qu'on a fait avec Laurent, c'était pour te faire dépit?

- Je crois rien. Je veux que tout le monde me foute la paix! Voilà ce que je veux! Et me reparle plus de tes histoires, ça me fatigue plus que le travail.

- Mais tu comprends pas que, nous, on veut pas que tu meures! On veut te garder!" [4].

Відносини між батьком і дітьми завжди були холодними, а зі смертю їх матері і зовсім зіпсувалися. Будь-яка розмова між ними закінчується сваркою. Навіть турбота з боку сина і дочки дратує Сіпрієна (*Je veux que tout le monde me foute la paix*!). Батько не цікавиться життям дітей. Заперечення Марти у відповідь на почуте є спробою напоумити батька *(Mais tu comprends pas que, nous, on veut pas que tu meures! On veut te garder*!). Але між батьком і дітьми немає згоди, в результаті чого в родині постійний конфлікт. Таким чином, ми можемо сказати, що конфлікт – це невід'ємна частина людського спілкування, яка бере участь у розвитку міжособистісних відносин. Це один з мотивуючих факторів людського спілкування. Виявлення причин виникнення конфлікту призводить до розгадки мовної поведінки комунікантів у певній мовленнєвій ситуації.

Отже, стратегії і тактики мовної поведінки та марковані їх мовні одиниці є головними складовими вербального конфлікту, аналіз яких дозволяє виявити і інтерпретувати інтенції і комунікативні цілі мовців, рівень їх комунікативної компетенції. З точки зору мовлення особливий інтерес для нас представляють використовувані комунікантами маркери, які мають певну специфіку, яка зумовлює труднощі їх передачі на іншу мову, в зв'язку з чим нами була поставлена задача виявити особливості вираження маркерів мовного конфлікту, представлених у французькій мові.

ЛІТЕРАТУРА

1. Ерофеева Е.В. Прямые и косвенные способы выражения речевого акта угрозы во французском языке / Е.В.Ерофеева // Филологические науки. – 1997. – № 1. – С. 66-74.
2. Замилова А. В. К вопросу о системной типологии языковой личности / А.В.Замилова // Вестник КемГ. – Кемерово, 2012. – № 4(52). – С. 194-197.
3. Третьякова С.В. Речевой конфликт и гармонизация общения: автореф. дис. д-ра филол. наук / В.С.Третьякова – Екатеринбург, 2003. – 36 с.
4. Bordes G. La nuits des hulottes / G.Bordes. – P.: Robert Laffont, 1991. – 335 p.
5. Ça m'intéresse. – 2000. – № 234. – 89 p.

Науковий керівник: канд. пед. наук, доцент Палій В.П.

Хром'як М.М.

Рівненський державний гуманітарний університет
Рівне

СТИЛІСТИЧНІ ЗАСОБИ У РОМАНІ НІКОЛАСА СПАРКСА «НАЙКРАЩЕ В МЕНІ»

Мова художньої літератури функціонує як засіб творення естетичної реальності, виявляє творчі можливості кожного автора. Мова об'єктивує те, як був побачений і осмислений світ людським розумом, яким чином він був категоризований свідомістю. Мовні засоби художнього твору детерміновані належністю автора до певного культурного середовища, етнічної та

соціальної групи.

У конкретному розумінні про художній стиль можна говорити як про закономірну послідовну множинність індивідуальних мовотворчих стилів письменника [4, 247]. Разом з цим, мова художнього твору є складною системою, що ніби розшаровується на декілька мов, де мовлення кожного персонажа відштовхується від авторської мови, але виокремлюється деякою індивідуальною неповторністю [9, 147].

Стилістичні засоби – це процес свідомого та навмисного посилення деякого типового структурного та смислового сенсу мовної одиниці, що просувається до узагальненого статусу і таким чином стає генеративною моделлю. Стилістичні засоби функціонують в текстах, щоб позначити різні одиниці мови. Вони завжди включають якусь додаткову інформацію, або емоційну, або логічну.

V.A.Kukharenko, I.R.Galperin, A.W. De Groot pointed out the significances of stylistic devices. They wrote that each of the gestalt ("gestalt" is a psychological term which denotes a phenomenon as a whole, a kind of the whole structure, as something indivisible into component parts. The term has been borrowed by linguistics to denote the inseparability of a poetic work) of the poem. e In this sense the relevant linguistic features may be said to function or operate as gestalt factors [13].

The idea of the function of stylistic devices is expressed more fully by V.M. Zirmunsky in the following passage: "The justification and the sense of each device lies in the wholeness of the artistic impression which the work of art as a self-contained thing produces on us. Each separate aesthetic fact, each poetical device (emphasis added) finds its place in the system, the sound and sense of the words, the syntactical structures, the scheme of the plot, the compositional purport – all in equal degree express this wholeness and find justification" [11, 37].

Стилістичні засоби є невід'ємною частиною художнього тексту. Їх використання зумовлене призначенням цього стилю образно відтворювати дійсність, тобто змальовувати життя через образи втілені в слові. У художньому стилі можуть поєднуватись досить різнопланові мовленнєві засоби з погляду їхніх експресивно-стилістичних та номінативно-логічних властивостей. Але така строкатість не заважає цілісності цього функціонального стилю, оскільки тут «різко змінюються, ніби зміщуються і тим самим набувають нового значення та нової образно-виразової сили будь-які співвідношення елементів загальної системи мови та її стилів» [10].

Також варто зазначити, що стилістичні засоби (тропи), на відміну від виражальних засобів, не є мовними феноменами. Вони формуються в мовленні і більшість з них, як правило, не існують поза контекстом. Відповідно до принципів їх утворення стилістичні засоби поділяються на три типи: фонетичні, лексико-семантичні та синтаксичні. В основному всі стилістичні засоби є результатом переосмислення значення слів, словосполучень і синтаксичних структур, що дозволяє одиницям мови набувати додаткових значень та стилістичної цінності [12, 12].

Тропи – основа художнього (поетичного) мовлення, якраз завдяки їм поет може побачити і підкреслити нові, неочікувані зв'язки світу. Вони досить поширені у художніх творах, покликані не лише індивідуалізувати мовлення автора, а й збагатити його емоційними нюансами, увиразнити художнє мовлення.

Кількість і характер тропів залежить від творчого методу і стилю письменника. Аналіз літературознавчих джерел засвідчив, що вчені по-різному визначають види тропів. Наприклад, О.Бандура розрізняє тропи першої групи (епітет, порівняння, метафора, уособлення, алегорія, символ), тропи другої групи (метонімія, синекдоха, гіпербола, літота, іронія, оксюморон, перифраз, евфемізм) [1, 79]. Автори літературознавчого словника-довідника Р.Гром'як та Ю.Ковалів зазначають, що основні різновиди тропів – метафора, метонімія, синекдоха, епітет, гіпербола, літота, іронія та інші засоби поетичного мовлення [2, 295]. А.Ткаченко вказує на наявність таких тропів у художній мові: порівняння, епітети, метафори, метонімія, перифраз (різновиди: табу, евфемізми), іронія (сарказм), оксиморон (оксюморон), катахреза, гіпербола, літота, алегорія, символ, образ-емблема [8, 242]. Т.Крайнікова подає таку класифікацію художніх засобів: прості (епітет, метафора), складні (алегорія, гіпербола, іронія, літота,

метафора, метонімія, оксиморон, перифраз, персоніфікація, символ, синекдоха) [3, 14]. В.Пахаренко визначає прості тропи (епітет, метафора, оксиморон), складні – метафора (та її різновиди: власне метафора, метонімія, алегорія, символ), метонімія (її різновиди: синекдоха, гіпербола, літота, антономазія, евфемізми, перифраз), іронія (її різновиди: власне іронія, сарказм, інвектива) [5, 10].

Роман Ніколаса Спаркса «Найкраще в мені» є яскравим прикладом використання стилістичних засобів для творення образів у художньому творі.

Одним з найпоширеніших тропів у романі є метафора. Р.Гром'як у «Великому літературознавчому словнику» дає таке визначення метафори: «Метафора – троп поетичного мовлення. В ній певні слова та словосполучення розкривають сутність одних явищ та предметів через інші за схожістю чи контрастністю. Вона не може бути «скороченим» порівнянням, тому посідає синтаксичне місце, призначене для предиката. Це – перехід інтуїтивного осяяння у сферу раціональних понять. І чим далі містяться один від одного протиставні розряди об'єктів, тим яскравіша метафора, яка прагне, на відміну від символу, зосередитися в образній оболонці» [8, 444]. А В.М.Русанівський зазначає, що «метафора – це найменування, що виникає внаслідок порівняння предметів або явищ за певною ознакою. Без порівняння немає пізнання. Результати пізнавальної роботи людини закріплюються в численних метафоричних значеннях, які розвиваються в словах з конкретно-предметною співвіднесеністю » [7, 91].

Отож у романі ми можемо спостерігати використання таких метафор:

- проста метафора: "honeymoon" [14, 35], "broken hearts" [14, 87], "a meteor shower" [14, 16], "hurricane Ivan slammed into it" [14, 9], "watching sunlight stream onto the car" [14, 15], "the engine came to life with a loud rumble" [14, 15], "where a ticket was waiting for him at the airline counter" [14, 15];
- розгорнута, або розширена метафора: "to keep a comfortable distance" [14, 114] , "sweet and happy-go-lucky little girl" [14, 34], "they talked on into the night" [14, 90], "the trailer squatted on stacked cinder blocks" [14, 11], "Dawson felt the hairs on the back of his neck rise" [14, 12], "the words seemed to hang in the air" [14, 158], "their past had taken root once more" [14, 165];
- авторська метафора: "the kitchen might have been stored in a time capsule" [14, 74], "time, too, brought with it other challenges" [14, 37], "the legal wheels began to grind" [14, 10], "the years slowly falling away" [14, 65];
- мертва метафора: "family tree" [14, 25], "lean years" [14, 56], "middle ground" [14, 72].

Отже, Ніколас Спаркс використовує метафори для підсилення виразності мовлення. Саме вона допомагає авторові виявити свою індивідуальну манеру написання та вміння закодувати у метафорі певну ідею. Основна властивість метафори - її образність, орієнтація на адресата - на його здатність розгадати метафору не тільки інтелектуально, але й оцінюючи те, що позначає образ, який лежить в основі.

Ще одним найбільш частіше використовуваним тропом у романі є епітет. Епітет – слово, що образно означає предмет або дію, підкреслює характерну властивість певного явища чи поняття. [6, 41] За Р.Гром'яком «епітет – це троп поетичного мовлення, призначений підкреслювати характерну рису, визначальну якість певного предмета або явище і, потрапивши в нове семантичне поле, збагачувати це поле новим емоційним чи смисловим нюансом» [2, 238]. Стилістична функція епітетів полягає в тому, що вони дають змогу показати предмет зображення з несподіваного боку, індивідуалізують якусь ознаку, викликають певне ставлення до зображуваного.

У романі Ніколаса Спаркса є такі епітети: "a neat freak" [14, 19], " Unnatural noise" [14, 20], " impenetrable silence" [14, 20], "the cheery image" [14, 23], "wonderful accident" [14, 40], "a quiet corner" [14,41], "new stories" [14, 42], "a full-blown alcoholic" [14, 42] , "dark months" [14, 43], "an excellent dentist" [14, 42], "the overgrown yard"[14, 43], "the cluttered garage"[14, 43], "a small town" [14, 49], "a poor county" [14, 49].

Отже, як ми бачимо, автор дуже часто у романі використовує епітети, для більш точної передачі характерів, описів персонажів та їхнього навколишнього середовища. Епітети допомагають нам більш точно і правильно уявити саме ту картину, яку бачив автор.

Ще один троп, який використовує автор у своєму романі – це гіпербола. У літературознавчому словнику-довіднику Р.Гром'як подає таке визначення: «Гіпербола - це різновид тропа, що полягає в надмірному перебільшенні характерних властивостей чи ознак певного предмета, явища або дії задля особливого увиразнення художнього зображення чи виявлення емоційно-естетичного ставлення до нього» [2, 158].

Наведемо такі приклади гіперболи з роману: "waves large enough to make him wonder whether to grab a parachute in case the rig collapsed" [14, 15], "she felt the weight of the hundreds of evenings she'd spent here" [14, 26], "and it seemed to him that nothing had changed since he'd left so many years ago, maybe not even in a hundred years" [14, 31], "I haven't seen the place in years" [14, 40], "I have about a thousand questions" [14, 72], "the mortar on the fireplace had begun to crack, and the bricks around the opening were black, charcoaled remnants of a thousand roaring fires" [14, 73], "was a brilliant blue" [14, 98], "His territory already covered all of Pamlico County, which meant driving endlessly along the most boring roads in the history of mankind" [14, 106].

За допомогою гіперболи автор акцентує увагу на максимально позитивних або максимально негативних характеристиках персонажів та подіях, які з ними відбуваються.

Роман «Найкраще в мені» налічує також і літоту, хоча її не так багато у порівнянні з іншими тропами, та це не зменшує її вартісності у формуванні художньої картини. «Літота — троп, різновид метонімії (протилежний за значенням гіперболі), в якому міститься художнє зменшування величини, сили, значення зображуваного предмета чи явища» [2, 422], таке значення надає Р.Гром'як у своєму літературознавчому словнику-довіднику. В англійській мові літота – це ще і стилістичний прийом подвійного заперечення для вираження позитивної якості. А також навмисне применшення з перенесенням значення - прямого (негативного) і перенесеного (позитивного). Це не просто заперечення властивості, а вираз відповідного антоніма, що навіває присутність протилежної якості.

Приклади літоти: "the thought made him no uneasy" [14, 21], "she was as inaccessible" [14, 24], "his face had held none of the soft and youthful" [14, 39], "life for an ex-con was no easy" [14, 41], "the doctor was under no illusion" [14, 42], "it simply was no possible in a small town in a poor county" [14, 42], "stars flickered faintly, like tiny prisms" [14, 89], "miniature wooden sailboats adorned the end tables" [14, 96].

Як ми бачимо, автор використовує літоту як спосіб посилення або послаблення висловлювання, створення позитивного ефекту та пробудження інтересу адресата.

Отже, для художніх текстів характерна значна кількість стилістичних художніх засобів, завдяки яким автору вдається досягти бажаного художнього ефекту. І внаслідок вживання стилістичних засобів мовець (автор) та адресант (читач) можуть поділяти єдину мовну картину світу, і саме це ми помітили проаналізувавши використання стилістичних засобів у романі Ніколаса Спаркса.

ЛІТЕРАТУРА

1. Бандура О.М. Мова художнього твору / О.М.Бандура. – К. : Дніпро, 1964. – 121 с.
2. Літературознавчий словник-довідник / за ред. Р.Т.Гром'як, Ю.І.Ковалів та ін. – К.: ВЦ «Академія» , 1997. – 752 с.
3. Крайнікова Т. Мова художнього твору / Т.Крайнікова. – К.: Дніпро, 2002. – 150 с.
4. Мацько Л.І. Стилістика української мови / Л.І.Мацько, О.М.Сидоренко, О.М.Мацько. – Київ : Вища школа, 2005. – 247 с.
5. Пахаренко В. Художнє слово: [короткий нарис практичної стилістики] / В.Пахаренко – Вінниця: Нова книга, 2000. – 170 с.
6. Пономарів О.Д. Стилістика сучасної української мови / О.Д.Пономарів – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2000. – 248 с.
7. Русанівський В.М. Структура лексичної і граматичної семантики / В.М.Русанівський – Київ: Наук. думка, 1988. – 315 с.

8. Ткаченко О.А. Мистецтво слова / О.А.Ткаченко. – К.: ВПЦ «Київський університет», 2003. – 448с.

9. Бахтин М. Вопросы литературы и естетики / М.Бахтин. – Москва, 1975 . – 145 с.

10. Виноградов В.В. Стилистика. Теория поэтической речи. Поэтика / В.В.Виноградов – М., 1963. – 141 с.

11. Гальперин И.Р. Текст как обьект лингвистического исследования / И.Р.Гальперин. – М.: Наука, 1981. – 139 с.

12. Ефимов А.И. Стилистика художественной речи / А.И.Ефимов – М.: Изд-во Московского университета, 1957. – 448 с.

13. Kucharenko V.A. A Book of Practice in Stylistics / V.A.Kucharenko. – M., 1971. – 187 p.

14. Sparks N. The best of me / N.Sparks. – New York, Boston: Grand Central Publishing, 2011. – 390 p.

Науковий керівник: канд. пед. наук, доцент Воробйова І.А.

Шевченко І.С.

Київський університет імені Бориса Грінченка
Київ

ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ СТИЛІСТИЧНИХ ФІГУР У КАЗЦІ «КОРАЛІНА» НІЛА ГЕЙМАНА ТА АНІМАЦІЙНОМУ ФІЛЬМІ «КОРАЛІНА» ГЕНРІ СЕЛІКА

Літературні та народні казки зображують спосіб життя нації, їхнє минуле та ставлення до навколишнього світу. Крім того, вони включають естетичну на гносеологічну функції. Із розвитком технологій казки почали екранізувати з прагненням зберегти зазначені функції. Тому метою дослідження є з'ясування механізмів створення емоцій в сучасній казці жахів «Кораліна» Н. Геймана та в її екранізованій версії «Кораліна» Г.Селіка. Гіпотеза дослідження полягає у тому, що вербальне зображення жаху через стилістичні прийоми та засоби виразності у казці не відбивається у повній мірі в екранізації, де перевага надається невербальним засобам створення жаху. Методи дослідження включають кількісний аналіз та порівняльний метод.

Матеріал дослідження обраний з сучасної казки «Кораліна» (2002) Н.Геймана та мультфільму «Кораліна» (2009) Г.Селіка.

Л.Хатчеон у книзі «Теорія адаптації» стверджує, що екранізація – це завжди адаптація під впливом суб’єктивних та об’єктивних факторів [7, 17]. Проте опозиція «схожість – відмінність» між літературним твором та екранізацією є застарілою, а на перший план стає процес перекодування мови літератури в мову кіномистецтва. Такий підхід розкриє нюанси трансформації, виявить причини наявних структурно-семантичних змін, а головне – надасть наукове підґрунтя суб’єктивним рецептивним категоріям [1, 2].

Лінгвістичне та невербальне вираження емоцій у кіно та особливо в мультфільмах не є спонтанними, як у реальному житті, а є семіотичними дискурсивними конструкціями, розробленими режисерами. Таким чином, першою складовою в мультимодальній структурі передбачено ресурси вербального та невербального вираження. Структура також включає дискурсивні варіації, які включають вислів (простий / складний), а також контекст вираження (індивідуальність / взаємодія). Проте, стилістичні прийоми, включаючи позиціонування камери, музику і т. д., не обговорюються окремо, а виступають у допоміжних функціях [9].

ЗМІСТ

ФОНЕТИЧНА, ЛЕКСИЧНА ТА ГРАМАТИЧНА СИСТЕМИ МОВИ І МЕТОДИ ЇХ ДОСЛІДЖЕНЬ 4
Желуденко М.О., Коваленко М.С. 4
Кондратюк Д.Г. 5
Лаптєва А.В. 7
Anna Prykhodko 10
Стецюк О.М 14
Христин І.В. 17
Хром'як М.М. 19
Шевченко І.С. 23
Яблонська О.В. 27
ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА ПЕРЕКЛАДУ 31
Горбенко К.С. 31
Liudmyla Diakovska 33
Дудкіна Н.В. 35
Кононова В.С. 40
Кривко Ю.А. 42
Кривоносова М.І. 47
Кривоносова Т.І. 49
Лазаренко В.С. 51
Ніколенко К.В. 53
Петрікєєва О. 55
Плоскіна К.О. 58
Yana Riabokon 61
Цинтарюк А.А. 63
АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ЛІТЕРАТУРОЗНАВСТВА 66
Зузак І.Ю. 66
Фуштор В.І. 69
НОВІТНІ МЕТОДИКИ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ 75
Vira Bohdan 75
Alla Velykodna, Olena Nazarenko 78
Веремчук М.О. 83
Гапонюк О.А., Терещенко Т.В. 85
Голота А.В. 87
Anastasiia Horenchuk 90
Olha Dyshchakovska 92
Iryna Yezerska 95

Olena Yerzhykevych 97
Iryna Zaiets 103
Anastasiia Ihnatieva 108
Yulia Kolibek 112
Hanna Kononchuk 115
Svitlana Kudliak 119
Kateryna Kuzmych 124
Лаврик В.В. 128
Myroslava Liashkevych 133
Anastasiia Mazurova 138
Olesia Mazurok 141
Viktoriia Markovska 145
Iryna Mudryk 146
Ivanna Nedbailo 151
Olha Pavlosiuk 154
Iryna Pavliuk 158
Valeriia Parfeniuk 162
Nataliia Pylnieva 164
Поліщук А.І., Терещенко Т.В. 167
Посільський Д.В. 170
Khrystyna Prytula 175
Середюк Л.А., Зуй Ю.В. 179
Yuliia Storozhynska 181
Сьомик І.М., Терещенко Т.В. 183
Тимощук М.В. 185
Ткачук Ю.С. 187
Фай Т.М. 190
Oksana Filipchuk 192
Ivanna Khomyshyn 194
Olha Tsiuman 195
Victoria Shymanska 196
ЗМІСТ 200

СТУДЕНТСЬКИЙ НАУКОВИЙ ВІСНИК

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОЇ ІНОЗЕМНОЇ ФІЛОЛОГІЇ

Відповідальний за підготовку збірника до видання ***Воробйова І.А.***

Комп'ютерна верстка ***Воробйова І.А.***